

Informe sobre la incorporació de les mesures correctores i condicionants establerts per la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears a l'informe ambiental estratègic del Pla de Gestió (PG) Natura 2000 de la Costa Est de Menorca i Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG) del Parc natural de s'Albufera des Grau

Antecedents

1. Arran dels informes emesos pel Servei Jurídic de Medi Ambient en el marc de la tramitació d'altres PG Natura 2000 en els quals s'advertia de la necessitat de sotmetre aquests tipus de plans, en aquells casos en que establissin el marc per a l'execució de futurs projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental (AIA), al procediment d'AIA estratègica corresponent, i atès que el PG Natura 2000 de la costa Est de Menorca i PRUG del Parc natural de s'Albufera des Grau (PNAG) estableix el marc per a la construcció d'aparcaments a l'àmbit del parc, els quals estan inclosos a l'annex I de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les illes balears (grup 10. Aparcaments en Espais Naturals Protegits) es va decidir iniciar l'avaluació ambiental estratègica simplificada davant l'òrgan ambiental.
2. Per tal de poder donar compliment a aquest tràmit ambiental el mes de setembre de 2019 es va encarregar l'elaboració del document ambiental estratègic als tècnics Eva Cardona Pons i Miquel Truyol Olives, el qual va ser lliurat pels redactors el 20 de desembre de 2019.
3. En data de 9 de gener de 2020 la DGENB va sol·licitar a la CMAIB la tramitació del procediment d'avaluació ambiental estratègica simplificada del PG Natura 2000 de la costa est de Menorca i PRUG del parc natural de s'Albufera des Grau, tot adjuntat el document ambiental estratègic (DAE) amb els apartats i la informació requerida a l'article 29 de la Llei 21/2013, d'avaluació ambiental, juntament amb l'esborrany del Pla i la cartografia annexa.

4. En data de 16 de juliol de 2020 (BOIB núm. 148 de 27/08/2020) la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB), va resoldre no subjectar a avaluació ambiental estratègica ordinària el PG Natura 2000 de la costa est de Menorca i Pla Rector d'Ús i PRUG del parc natural de s'Albufera des Grau, d'acord amb els criteris de l'annex V de la Llei 21/2013, sempre que es compleixin les mesures correctores proposades en el document ambiental i tot un seguit de condicionants majoritàriament sorgits de les consultes fetes a altres administracions previsiblement afectades per l'execució del pla.

Consideracions tècniques sobre la incorporació dels condicionats de la Resolució del president de la CMAIB

1. Abans de procedir a analitzar els condicionants de l'informe ambiental estratègic, cal indicar que s'ha fet una reestructuració del document per tal d'adaptar-lo al nou índex definit per aquesta direcció general, a fi de homogeneïtzar els diferents plans de gestió, així com per evitar duplicitats i simplificar la informació continguda. D'altra banda, s'han modificat alguns apartats per tal d'introduir les directrius dels informes jurídics emesos en el marc dels plans de gestió ja aprovats. Convé aclarir que en cap cas ha suposat una modificació substancial de la informació del document. Com es pot observar, la numeració de les mesures de gestió i dels subapartats de la part reguladora s'ha mantingut pràcticament igual que el document que s'exposà a informació pública, llevat dels canvis realitzats arran de la tramitació ambiental estratègica.
2. El primer dels condicionants establerts a l'informe ambiental estratègic formulat per la CMAIB és el de complir amb les mesures correctores i protectores proposades al document ambiental estratègic (DAE). Així doncs, d'acord amb el DAE, s'ha incorporat a la mesura A.1.13 l'establiment d'un sistema de control d'empreses autoritzades a dur a terme activitats turístiques i/o esportives a l'àmbit del PG. D'altra banda el DAE també assenyalava que cal regular el control de les activitats d'ús públic, i en concret de turisme actiu, sobretot vehicles 4 x 4 (especialment a la Mola de Fornells) i accés a l'interior de coves. Per tal de resoldre aquest aspecte en el PG i PRUG, d'una banda s'ha modificat la mesura A.2.3 i la norma 5.2.13 de manera que ara la mesura A.2.3 preveu que es faci un estudi dels vials i camins que identifiqui aquells vials aptes pel pas de les diferents tipologies vehicles, aquells aptes pel pas de senderistes i/o cavalls, aquells aptes pel pas de ciclistes, etc., de tot l'àmbit del PG. D'altra banda a la norma 5.2.13 s'hi ha afegit el següent paràgraf:

Una vez ejecutada la medida A.2.3 sobre ordenación de viales y senderos, solo se podrá certificar la exclusión de afectación a aquellas actividades que se desarrollen siguiendo los criterios de uso de los viales y senderos identificados en el marco de dicha medida. Los viales que no se consideren aptos para el paso de vehículos así como los senderos que se consideren incompatibles con el tránsito de personas, bicis o caballos, serán declaradas zonas de restauración ecológica de acuerdo con el procedimiento establecido en el apartado 5.2.13.

Per tal dotar al PG i PRUG de més control sobre l'accés a les cavitats s'ha afegit el següent paràgraf a la norma 5.9.5 sobre Cavitats:

Se prohíbe el acceso, sin autorización, tanto marítimo como terrestre, al interior de las cuevas inventariadas con presencia de quirópteros en alguna fase de su ciclo biológico. Todas estas cuevas deberán estar señalizadas.

Tal com assenyala el DAE s'ha establert l'obligació d'elaborar una memòria intermèdia als tres anys de l'aprovació del pla. S'ha corregit el tema de l'acampada i el vivac tal com s'explica al punt 4 d'aquestes consideracions tècniques.

Pel que fa a la coordinació administrativa, el DAE proposa crear un òrgan col·legiat tècnic de coordinació entre el Servei de Planificació al Medi Natural de la DGENB, el Servei d'Espais naturals de la DGENB i l'Agència Menorca Reserva de Biosfera que es reuneixi anualment, abans de l'aprovació dels pressuposts anuals de les dues administracions, per tal de coordinar l'execució de mesures i establir prioritats. En aquest sentit s'ha considerat que la creació d'un òrgan col·legiat és una figura administrativa d'elevada complexitat jurídica que pot resultar poc àgil a l'hora de coordinar l'execució de mesures. En qualsevol cas, per tal de donar un impuls a la coordinació administrativa, que el cap i a la fi és el que exigeix el DAE, s'ha optat per afegir un objectiu operatiu nou sobre cooperació i coordinació entre administracions, el qual a la vegada conté directrius i mesures relacionades amb aquesta coordinació interadministrativa. És l'objectiu operatiu 6. titulat: *Favorecer la cooperación entre las administraciones competentes*. El qual conté 4 directrius estratègiques i 3 mesures concretes sobre coordinació, entre les que destaca l'organització d'una reunió de coordinació anual, tal com proposava el DAE.

Pel què fa a les recuperacions de cultiu a les normes del parc, s'ha especificat a la norma 5.11.7, tal com demana el DAE, l'any de darrera llaurada a partir del qual es considera recuperació de cultiu, que tant pot ser 1995 com 2003 en funció de si els terrenys s'ubiquen a l'àrea de parc ampliada l'any 2003 o bé a la zona declarada inicialment l'any 1995.

També s'ha millorat el redactat de la norma 5.9.1 sobre senyalització de manera que s'ha flexibilitzat l'adaptació dels cartells instal·lats per altres direccions generals distintes a la DGENB o altres administracions, de manera que sigui més fàcil coordinar la integració de les diferents senyals.

Pel que fa a la mesura correctora relacionada amb les espècies invasores, s'han diferenciat les espècies incloses al Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores (CEEI) (RD 630/2013) de les que no, ara bé en lloc d'afegir una mesura nova que sobre la possible proposta d'inclusió de determinades espècies al·lòctones en el CEEI, s'ha optat per afegir aquesta possibilitat a la mesura AP.1.6.

El DAE també proposa prioritzar l'ús de les caixes verdes, en aquest sentit la mesura A.1.7, ja preveu la instauració d'aquestes caixes a totes les embarcacions professionals de l'àmbit PG, per tant únicament li hem augmentat el grau de prioritat a la mesura, de mitja a alta.

Pel que fa a la proposta d'unificar els períodes de neteja de platges i retirada de posidònia de les platges de l'àmbit PG amb els previstos al decret 25/2018 sobre conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears, s'ha considerat oportú i s'ha modificat la norma 5.6.1 (abans 9.6.1) de manera que la retirada de restes de posidònia es remet directament al Decret 25/2018. A l'àmbit del PRUG s'ha considerat necessari fer una recomanació per reduir el període permès de retirada de posidònia a la platja des Grau, atès que es tracta de la platja d'un parc natural i atès el treball elaborat per Francesc Xavier Roig Munar l'any 2016 sobre els protocols de retirada de restes de posidònia a l'àmbit del parc. Aquesta recomanació es podrà fer efectiva a en el marc de l'autorització que ha d'emetre la Conselleria de Medi Ambient i Territori a la què es refereix l'article 6 del Decret 25/2018.

S'ha dotat pressupostàriament amb 60.000€, la mesura A.3.4 sobre la delimitació del Domini Públic Hidràulic.

S'ha especificat a la mesura A.1.22 la importància de fer el seguiment a l'Albufera des Mercadal, així com també s'ha especificat a la mesura AP.9,2 que cal dur a terme actuacions de seguiment dels paràmetres fisicoquímics a les zones humides d'Addaia i Morella tal com demana el DAE.

S'ha donat una prioritat mitja a l'elaboració del mapa de sols previst a la mesura AP.10.5.

Pel que fa a la proposta d'incloure una mesura al PG que sigui l'aprovació del Pla de gestió i conservació de *Lavatera triloba* subsp. *pallascens* (*Malva minoricensis*) no es considera necessari la seva incorporació al PG atès que els Servei de Protecció d'Espècies està treballant actualment amb una pla de recuperació i conservació de la flora amenaçada de Menorca que ja té previst incorporar totes les mesures contingudes en el referit pla de gestió i conservació.

El tema de la regulació del trànsit rodat per motius cinegètics, es considera que queda resolt amb la nova redacció de la norma 5.2.13.

En relació a la proposta sobre tenir en compte les praderies de *Cymodocea nodosa* i *Zoostera Noltii* en la regulació dels fondejos també es considera que ha quedat resolt amb la incorporació d'aquestes comunitats a les zones de fondeig prohibit, explicada al punt 12 d'aquestes consideracions tècniques.

També s'ha resolt el tema d'evitar el caràcter intervencionista afegint una directriu en aquest sentit a l'objectiu 2 PG, sobre l'afavoriment de la recuperació a un estat de conservació favorable d'hàbitats i espècies. Pel que fa al tema de les mesures relacionades amb la sanitat forestal, es considera que la directriu D.2.5 sobre la gestió de plagues preveu un enfocament integral en la gestió de plagues; pel que fa a la

preocupació de fer servei el viver de Menut, val a dir que no compartim aquest risc de contaminació genètica i pèrdua de diversitat interespecífica. A més la mesura A.4.7 ja preveu una col·laboració estreta entre els vivers de producció local i el viver de Menut (CEFOR). Pel que fa a norma 5.11.2 sobre prohibir les accions que redueixin la cobertura forestal, val a dir que s'ha modificat el redactat de manera que ara simplement es diu que aquest tipus d'accions requeriran l'autorització del òrgan forestal competent. Per tant s'entén que queda resolta l'advertència del DAE. S'ha incorporat una directriu, la D2.10 sobre les mesures de control d'espècies de fauna assilvestrades de manera que tenguin en compte criteris de selectivitat i benestar animal, juntament amb que vagin acompanyes d'una bona comunicació ambiental. En relació a la instal·lació de calderes de biomassa en edificis públics val a dir que un dels objectius en matèria d'aprofitaments i desenvolupament socioeconòmic, concretament l'objectiu d) de l'apartat d'aprofitaments forestals ja preveu que s'ha de fomentar, subvencionar o incentivar la instal·lació de calderes de biomassa en tots els edificis públics de l'àmbit parc, per tant al centre de recepció Rodríguez Femenias, a l'escola de Tramuntana i al futur centre interpretatiu de Milà. Finalment val a dir que s'han corregit tal com s'explica a l'apartat 5 d'aquests consideracions tècniques els plànols 09_0, 09_2 i 09_3 de manera que s'han eliminat les taques de vegetació arbustiva i arbòria de l'àmbit dels aparcaments prevists.

3. D'acord amb el punt número 1 de l'apartat primer de la Resolució de la CMAIB, s'han establert prioritats, alta, mitja i baixa a cada mesura en funció de si les espècies i/o habitats als quals beneficia la mesura són de conservació prioritària i/o es troben amenaçats. També s'ha tingut en compte a l'hora d'establir prioritats, si l'estat de conservació de l'habitat o de l'espècie és desfavorable.
4. L'apartat segon del punt primer de la Resolució de la CMAIB estableix que s'ha de regular l'activitat de bivac per a grups de fins a 24 persones. A la part de normativa PRUG l'activitat de bivac s'havia establert inicialment com a permesa a les platges del PNAG fins a grups de 24 persones. Ara, seguint amb el que proposa el DAE, s'ha optat per subjectar aquesta activitat a una comunicació prèvia amb declaració responsable. Així mateix per tal de donar compliment, també a l'informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sol, es proposa que la declaració responsable també reculli el compromís d'acceptar i complir amb les mesures i normes en relació amb la prevenció d'incendis forestals i de l'ús del foc. Concretament, s'ha canviat la redacció de manera que on deia:

Se permite la pernocta o vivac al aire libre en las playas del parque natural, fuera de las zonas dunares o colonizadas por vegetación siempre que el grupo no exceda las 24 personas, en cuyo caso se deberá disponer de la autorización previa (tanto para pernoctar como para transitar) del órgano competente en materia de espacios naturales protegidos.

Ara diu:

La pernocta o vivac al aire libre en las playas del parque natural queda sujeta a comunicación previa, siempre que el grupo no exceda las 24 personas, en cuyo caso se deberá disponer de autorización (tanto

para pernoctar como para transitar) del órgano competente en materia de espacios naturales protegidos. Junto con la comunicación previa se deberá firmar una declaración responsable que recoja el compromiso de que la pernocta se realizará fuera de las zonas dunares o colonizadas por vegetación, y cumpliendo, entre otras, las normas y recomendaciones en materia de prevención de incendios forestales.

5. Pel què fa al punt tercer de l'apartat primer de la Resolució de la CMAIB sobre la vegetació arbustiva i arbòria dels aparcaments de Favàritx i Milà, s'han modificat els plànols 09_0, 09_2 i 09_3 de manera que s'han eliminat les taques de vegetació arbustiva i arbòria de les zones aptes per crear aparcaments. Pel que fa al punt 4 d'aquest apartat primer de la Resolució de la CMAIB sobre la millora del redactat de l'apartat 9.11.15 *Aparcamientos*, s'ha optat per incorporar un explicació clara de les quatre categories d'aparcaments establertes als plànols de la sèrie 09 tot deixant clar què implica cadascuna de les categories i especialment aclarint el règim de transitorietat. Val a dir que amb la nova reestructuració del document ara l'apartat d'aparcaments ha passat a ser el 5.11.15. La nova redacció és la següent:

Se definen las siguientes categorías de aparcamiento, delimitadas en el plano 9 del anexo cartográfico PRUG :

1. Existentes: Se trata de aquellas zonas de aparcamiento que actualmente están en uso y que se han creado de acuerdo con la normativa vigente en el ámbito del parque natural en cada momento.
2. Existente no regulado: Se trata de zonas con un uso actual de aparcamiento pero que no se han creado siguiendo la tramitación establecida por la normativa vigente y que por tanto se deben de regularizar completando su tramitación.
3. Parcialmente existente no regulado: Se trata de un antiguo vial asfaltado que daba acceso a las baterías militares una parte del cual se usa actualmente para estacionar vehículos y que, por lo tanto, se debe regularizar, parcial o totalmente, como zona de estacionamiento.
4. Previsto: Se trata de zonas aptas para acoger nuevos aparcamientos.
5. Zonas aptas transitoriamente: Se trata de zonas contiguas a la carretera de Favàritx que se consideran aptas para establecer un aparcamiento de forma temporal mientras no se hayan completado los trámites necesarios para habilitar el área de estacionamiento de las antiguas baterías militares. En el momento en que entre en funcionamiento dicha área de estacionamiento las zonas de aparcamiento transitorias deben clausurarse.

En relació al condicionant d'especificar l'administració reposable d'executar cada aparcament, s'ha optat per no incorporar-ho atès que es considera que no és objecte d'un PRUG ni d'un Pla de Gestió determinar-ho. En tot cas les administracions amb competències sobre el territori ja es posaran d'acord en la promoció i impulsio de les diferents zones d'aparcament establertes

6. D'acord amb el punt cinquè de l'apartat primer de la Resolució de la CMAIB, s'ha afegit després de la norma reguladora sobre aparcaments (apartat 5.11.16) una nova norma que obliga a l'administració competent en matèria d'espais naturals ha elaborar un

pla de mobilitat de l'àmbit PRUG que s'haurà d'aprovar en un termini màxim de tres anys des de l'aprovació del PRUG i PG de la costa est.

7. En relació al punt sisè i setè de l'apartat primer de la resolució que assenyalen que s'ha d'incorporar mesures en el pla de gestió per identificar, estudiar i controlar l'efectivitat de la depuració de les foses sèptiques existents en edificis rurals i habitatges aïllats així com també fomentar la recollida i reutilització d'aigües pluvials, val a dir que s'han incorporat dues mesures noves al document, concretament la mesura A.3.5 i la A.3.6 que han quedat redactades de la següent manera:

A.3.5.Revisión de los sistemas autónomos de saneamiento: revisar el registro de declaraciones responsables y comunicaciones previas de instalación de sistemas autónomos de saneamiento para comprobar que todas viviendas del plan de gestión y establecimientos turísticos o de restauración disponen de ellos y cumplen con la normativa vigente. Requerir a los propietarios de las viviendas y establecimientos que no dispongan de ellos, su inmediata instalación de acuerdo con lo establecido en el PHIB vigente. Instar a los órganos competentes a inspeccionar dichos sistemas autónomos de saneamiento de los núcleos sin acceso a la red de alcantarillado, así como a la revisión de las acometidas en los núcleos con alcantarillado.

A.3.6Se fomentará mediante acuerdos con las diferentes administraciones la incorporación en los programas generales de ayudas, de líneas específicas para la instalación de sistemas de recogida y reutilización de aguas pluviales, tanto en fincas agrícolas, como en las viviendas aisladas y en las de núcleos urbanos.

8. En relació amb l'exigència de prohibir la pesca recreativa de qualsevol modalitat els dilluns i dimecres, es va dur a terme una reunió amb els tècnics del Servei de Pesca i es va trobar contraproductiu canviar els dies permesos als pescadors submarins i es va optar per continuar permetent la pesca submarina els dimecres, tal com es fa actualment. En qualsevol cas serà el Pla sectorial d'Aprofitament Pesquer (PSAP) del PNAG que finalment aprovi la Conselleria d'Agricultura i Pesca, l'instrument que determinarà els dies que es permet practicar cada modalitat de pesca recreativa. Pel que fa a la proposta de delimitar les zones d'exclusió a les diferents modalitats de pesca a partir de línies rectes i no corbes, val a dir que en el marc de la reunió feta amb els tècnics de pesca es va considerar que si que era adequat seguir aquesta recomanació i canviar l'actual *bufer* de l'entorn dels illots d'Addaia per un zona d'exclusió delimitada a partir de línies rectes, així com també modificar la prohibició de practicar la pesca submarina a més de 20 de fondària per una prohibició referida a zones delimitades a partir de línies rectes. Aquestes propostes han quedat reflectides a l'annex III que recull els criteris bàsics per a l'elaboració del PSAP així com també als plànols 10 i 11 de la sèrie cartografia PRUG. Finalment també s'ha incorporat un aclariment a la llegenda del Plànol 11. *Regulació de la Pesca Professional i Recreativa* sobre les limitacions de la pesca amb tresmall tal com exigeix el punt 10 de l'apartat primer de la Resolució de la CMAIB.
9. Pel que fa a l'exigència del Servei de Recursos Marins que el PG i PRUG contempli la zona de producció de mol·luscs i altres invertebrats marins BAL 1/02, d'una banda s'ha incorporat a l'apartat 1.2.2.5 *Usos humans amb incidència en la conservació. Caça i Pesca*

un frase que recorda la coincidència de l'àmbit marí del PRUG i PG amb aquesta zona de producció i, d'altra banda, s'ha incorporat a la proposta de Pla Sectorial d'Aprofitament Pesquer (PSAP) un paràgraf, a l'apartat de regulació de la pesca i marisqueig professional, que diu que s'ha de tenir en compte tot allò que disposen les ordres i instruccions aprovades per la conselleria competent en matèria de pesca en relació amb aquesta zona de producció. En relació amb el PSAP cal recordar que d'acord amb l'apartat g) de l'article 30 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per al conservació dels espais de rellevància ambiental de les Illes balears (LECO), el PRUG ha d'establir els criteris bàsics perquè l'òrgan competent en matèria de pesca elabori el corresponent PSAP. En aquest sentit, el document incorpora com a annex aquests criteris bàsics, els quals ja han estat traslladats al Servei de Recursos Marins de la Direcció General de Pesca i Medi Marí per tal que n'iniciï la tramitació pertinent per a la seva aprovació. També s'ha incorporat a l'apartat 1.6 tota la normativa sectorial vigent en matèria de pesca, tant autonòmica com estatal que pugui ser d'aplicació a l'àmbit del PG i PRUG. Finalment, s'ha incorporat als llistats d'espècies addicionals de cada espai Xarxa Natura 2000, amb àmbit marí, totes les espècies de peixos protegits de les Illes Balears, mitjançant el Real decret 139/2011, de 4 de febrer, mitjançant el qual es desenvolupa el llistat d'espècies silvestres en regim de protecció especial i el catàleg espanyol d'espècies amenaçades (BOE núm. 46 de 23/02/2011) tal com s'estableix a l'informe del Servei de Recursos Marins i al punt 11 de la Resolució de la CMAIB. No obstant això, de forma acordada amb el servei de Recursos Marins, no s'han inclòs al llistat aquelles espècies sense cites a les Illes Balears, així com tampoc aquelles que es consideren extingides o que no disposen d'un hàbitat adequat a l'àmbit del LIC.

10. El punt 12 de l'apartat primer de la Resolució de la CMAIB estableix que, d'acord amb l'informe de la Direcció General d'Emergències i Interior s'han de contemplar els Decrets 40/2005 i 126/2008. Per tant s'han incorporat a l'apartat 1.6.3 el Decret 40/2005, de 22 d'abril, pel qual s'aprova el *Pla especial per fer front al risc d'inundacions* (BOIB núm. 141 de 23/10/2005) i Decret 126/2008, de 21 de setembre, pel qual s'aprova el pla especial de contingència per contaminació accidental d'aigües marines de les Illes Balears (BOIB núm. 168 de 02/12/2008). També s'han modificat els redactats de les mesures A.2.21 i A.3.2 que han quedat redactades de la següent manera:

A.2.21 Disponer de medios de extinción de incendios forestales y fomentar medidas de prevención así como establecer colaboración activa con la administración competente en materia de emergencias para el fomento de la autoprotección de zonas de interfase urbano forestal.

A.3.2 Establecer protocolos y procedimientos de integración con el Plan Especial de Contaminación Marina por vertidos accidentales.

Finalment també s'ha modificat el títol del plànol 5 que en lloc de titular-se Camins contra incendis, s'ha titulat camins per a vehicles d'emergència.

11. D'acord amb el punt 13 de l'apartat primer de la resolució de la CMAIB s'han incorporat tots els plans de conservació/protecció d'espècies que estan aprovats pel Consell Assessor de Flora i Fauna de les Illes Balears (CAFFIB) així com aquells que estan en tràmits per la seva aprovació com ara el Pla Boscà, el Pla Terrasse o el Pla Lilford.
12. D'acord amb el punt 14 de l'apartat primer de la resolució de la CMAIB s'han incorporat als mapes 4_1 de la sèrie cartografia PG i al 08 de la sèrie cartogràfica PRUG les praderies de *Cymodocea nodosa* així com també s'ha modificat la redacció de la norma 5.8.1 de manera que s'ha deixat ben clar que no es pot fondejar damunt herbeis de *Cymodocea nodosa*, que s'ha tenir en compte tot allò establert en el decret de posidònia (Decret 25/2018), així com també que no es pot fondejar a les zones de bany degudament abalisades. En aquest sentit cal recordar que la *Cymodocea nodosa* es troba inclosa en el Llistat d'Espècies en Regim de Protecció Especial (RD 139/2011) i per tant d'acord amb l'article 57 de la Llei 42/2007 del Patrimoni natural i de la Biodiversitat, tractant-se de plantes, està prohibit arrabassar-les, mutilar-les o destruir-les intencionadament a la natura. Així mateix cal indicar que en el marc del projecte en execució ITS2017-069 Atles Submarí. Cartografia de la Posidònia Oceànica de las Illes Balears, s'estan millorant la cartografia de *Cymodocea nodosa* i Posidònia oceànica d'algunes cales de l'àmbit d'aquest PG i PRUG, per tant una volta finalitzat aquest projecte, les noves delimitacions de les praderies i herbeis seran incorporades al plànols 4_1 de la sèrie cartografia PG i al 08 de la sèrie cartogràfica PRUG.
13. Pel que fa a la condició establerta al punt 15 de la Resolució de la CMAIB sobre regular la recollida dels cartutxos de l'activitat de la caça atès que estan inclosos a la llista oficials de residus perillosos sota la denominació *LER 16 04 01* Residus de municions*, s'ha optat per no regular aquest fet al PG atès que ja està regulat a l'article 33 de la Llei 6/2006, de 12 d'abril, balear de caça i pesca fluvial.
14. Pel que fa al punt 16 de la resolució de la CMAIB que assenyalava que s'ha de tenir en compte l'informe del Servei de Patrimoni Històric del Consell Insular de Menorca (CIM), val a dir que s'ha inclòs a l'aparat 1.5 sobre plans sectorials les referències sol·licitades als catàlegs de protecció del patrimoni arqueològic, arquitectònic, etnològic, paleontològic i militar dels municipis de Maó i des Mercadal. S'ha incorporat la llei Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears a l'apartat 1.6.4 de normativa autonòmica. D'altra banda, a l'apartat 1.2.2.7 s'ha fet esment de l'existència del Catàleg del Patrimoni Històric del Parc natural de s'Albufera des Grau i s'han enumerat els elements patrimonials de l'àmbit del parc amb un major grau de protecció. També s'han inclòs al text referències als elements patrimonials més importants de fora de l'àmbit del PNAG però dins de l'àmbit PG, com ara els canons del 38, les fortificacions de la Mola de Maó, les 4 salines existents a l'àmbit del PG, etc. Finalment, també s'ha fet esment al patrimoni immaterial com es el cas del funcionament del sistema de comportes de l'albufera.

Pel que fa a mesura d'evitar el fondeig damunt els jaciments arqueològics s'ha comprovat a partir d'ortofotos que les tres zones que el Servei de Patrimoni va comunicar que quedaven desprotegides per no coincidir amb fons de posidònia (Arenal d'en Moro - Illa d'en Colom, Na xeringa -Arenal d'en Castell, S'Olla de Son Parc i Cova des Moscad), que en realitat en aquestes zones hi ha presència de posidònia i/o *Cymodocea nodosa* tot i que a la cartografia actual no hi apareixen. Es preveu doncs, esmenar aquest error amb la millora de la cartografia d'aquestes comunitats marines les quals s'estan fent, com s'ha comentat anteriorment, en el marc del projecte ITS2017-069 *Atles Submarí. Cartografia de la Posidònia Oceànica de las Illes Balears*, de manera que s'espera que totes les zones d'interès arqueològic presents a l'àmbit del PG i PRUG quedin protegides sota la categoria de zones de fondeig prohibit. A més a més, s'ha especificat a l'apartat 5.11.13 sobre normes a l'àmbit PRUG, que es prohibeix el fondeig sobre jaciments arqueològics i que l'autoritat del parc pot encarregar l'elaboració d'un mapa submarí de jaciments arqueològics. Val a dir que només s'ha especificat la prohibició de fondejar sobre jaciments arqueològics a l'àmbit PRUG i no a la totalitat de àmbit PG, atès que interpretam que d'acord amb els objectius del PORN del PNAG el PRUG si que pot regular el fondeig per tal de preservar valors culturals o històrics, en canvi un pla de gestió Xarxa Natura 2000 només pot fixar mesures reglamentaries que responguin a les exigències ecològiques dels hàbitats i/o les espècies, tal com estableix l'article 46 de la Llei 42/2007, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. Per tant, fora de l'àmbit PRUG, si no es demostra que aquestes jaciments arqueològics es localitzen en zones ocupades per posidònia o *Cymodocea* no és podran incorporar com a zones de fondeig prohibit del PG.

Pel que fa la mesura d'exigir una memòria d'intervenció en les actuacions de restauració previstes en el PG i PRUG de manera que es respectin els trets tipològics, les tècniques i materials tradicionals, s'ha incorporat aquesta condició a la directriu D.2.8.

En relació al foment de la restauració de cisternes, aljubs i abeuradors s'ha modificat la mesura A.2.13 de manera que ara no només parla de construcció sinó que també de restauració. D'altra banda, la mesura AP.6.1, entenem, que ja deixa ben clar que s'ha de signar convenis amb els propietaris de les finques amb la finalitat de conservar el patrimoni etnològic i divulgar la seva riquesa.

Pel què fa a la necessitat d'estendre al patrimoni històric i cultural les actuacions relatives d'interpretació, visites guiades, educació etc., sobretot a l'àmbit del parc natural val a dir que el PRUG ja preveu aquesta qüestió d'una forma totalment transversal en la majoria d'actuacions previstes i normes establertes. No obstant això, al punt 7 de la taula d'actuacions per a la conservació del medi natural i cultural, que parlava de la conservació i posada en valor únicament del patrimoni geològic, s'ha

afegit també el patrimoni històric i cultural. En aquest sentit en 3 de les 5 mesures previstes en aquest apartat s'ha incorporat referències al patrimoni històric i cultural.

15. Pel que fa al punt 17 de la Resolució sobre la incorporació de les consideracions del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, s'han afegit les normatives relacionades amb l'activitat i gestió forestal a l'apartat *1.6 Marco Legal* (abans apartat 3.4.4 - *Otras normas y planes sectoriales*).

També s'han incorporat referències a la climatologia general de tot l'àmbit del PG i PRUG, tot i que en lloc de fer-ho a l'apartat 3.5 s'ha fet a l'apartat *1. Introducción*, per mor de la reestructuració del document esmentada.

A l'apartat 1.2.2 (abans 3.6.1.1) s'han precisat els percentatges dels usos del sol que mancaven. També s'ha modificat l'element clau *Alzinars*, que ara passa a anomenar-se *Bosc* i s'han incorporat a aquest element clau els les formacions de pinar.

S'ha especificat que l'amenaça tipificada com *Incendios y extinción de incendios* només es considerarà amenaça en cas de dur-se a terme d'una forma no controlada pels òrgans competents en matèria de prevenció i extinció d'incendis forestals.

S'ha modificat el redactat de la mesura A.4.32, de manera que en lloc de dir revegetació ara es parla d'evitar l'eliminació de la vegetació forestal.

No s'ha considerat adequat incloure el Pla insular de defensa contra incendis forestals com una actuació no subjecta a avaluació de repercussions, de fet s'ha eliminat aquell apartat que exonera determinades tipologies d'actuacions a sotmetre's a avaluació de repercussions ambientals, d'acord amb les prescripcions d'altres informes emesos pel Servei Jurídic de Medi Ambient en relació amb altres plans de gestió Natura 2000 ja aprovats.

S'ha modificat el redactat de la mesura 5.4.4 (anteriorment 9.4.4) per tal d'afegir que es seguiran les prescripcions del pertinent pla restauració ambiental.

Pel que fa a la proposta de redacció alternativa de l'apartat 9.4.5 que feia referència a les cremes forestals, s'ha optat eliminar aquest apartat atès que no té sentit incorporar al pla un aspecte que ja està regulat a una altra norma, concretament al Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal.

També s'ha fet esment als nous radis de protecció de rapinyaires que podran entrar en vigor a partir de l'aprovació definitiva del Pla Terrasse.

Pel que fa a la indicació de tenir en compte que actualment els vedats de recursos silvestres no es resolen a nivell administratiu, entenem que hi ha una llei vigent (Llei

3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears) que preveu aquesta figura i que contempla un procediment administratiu per a la seva declaració. En aquest sentit es considera que la figura del Vedat de Recursos Silvestres pot ser una bona eina per tal de garantir un control dels aprofitaments forestals comercials de caire no fuster a l'àmbit de parc i per tant no es considera adequat modificar la redacció d'aquest apartat, tal com proposa el Servei de Gestió Forestal. Entenem que els vedats de recursos silvestres no es resolen a nivell administratiu atès que cal que el Conseller de Medi Ambient i Territori, prèviament, dicti una resolució amb les espècies silvestres susceptibles d'aprofitament. En resum, es considera que mentre no hi hagi aquest llistat legalment establert, no pertoca permetre l'explotació comercial d'aquests productes a l'àmbit del parc. Una volta s'hagi establert legalment aquest llistat i sempre que el procediment de declaració del vedat inclogui l'informe del servei competent en matèria d'espais naturals protegits, s'entén que llavors existiran suficients garanties per a un aprofitament comercial sostenible. Es considera, per tant, que la redacció d'aquest apartat (5.11.9) pot quedar tal com està.

A l'apartat 5.11.15 (abans 9.11.15) d'aparcaments, s'ha afegit l'obligatorietat de que els aparcaments incorporin mesures d'autoprotecció i defensa contra els incendis forestals.

S'ha fet esment, a les mesures AP.11.7 i AP.15.4, de la Xarxa Forestal com a unitat de coordinació de les campanyes d'educació i conscienciació en la lluita contra els incendis forestals. També s'ha fet esment a l'annex III apartat B1 XV.

S'ha afegit a l'apartat B.2.IV de l'Annex III que les actuacions de tractament de les masses forestals s'hauran d'atendre a més dels criteris de maduresa i funcionalitat a tot allò establert en el Pla Forestal de les Illes Balears i en els plan generals i insulars de defensa contra incendis forestals.

S'ha afegit a la mesura A.4.26 que les actuacions de silvicultura de prevenció d'incendis han d'ésser les contingudes al Pla insular de defensa contra incendis forestals. També s'ha fet esment concret a aquest pla a l'apartat 1.2.2.2 sobre Activitat forestal i silvícola i a l'apartat 1.5 de relació amb altres normes i plans.

S'ha afegit dues directrius relacionades amb el foment de la ordenació dels forests mitjançant els instruments de gestió forestal sostenible la D.2.6 i la D.2.7. També s'ha especificat a l'objectiu a) del llistat d'objectius en matèria d'aprofitaments forestals i desenvolupament socioeconòmic a l'àmbit PRUG, el qual deia:

- a) *Incentivar los aprovechamientos forestales sostenibles, como medio de mantenimiento del ecosistema en términos de conservación de la biodiversidad, prevención de incendios y mantenimiento del paisaje*

que aquest incentiu s'ha de fer mitjançant els instruments de gestió forestal sostenible.

Finalment també s'ha afegit un objectiu nou a aquest mateix llistat d'objectius en matèria d'aprofitaments forestals i desenvolupament socioeconòmic a l'àmbit PRUG, que diu:

d) Fomentar, incentivar y/o subvencionar la instalación de calderas de biomasa en todos los edificios públicos existentes en el ámbito del parque natural, así como en las instalaciones de explotaciones agrícolas privadas.

16. Pel que fa al punt 18 de la Resolució de la CMAIB sobre la incorporació de les consideracions de l'informe del Departament de Medi Ambient i Reserva de Biosfera del Consell Insular de Menorca, val a dir que s'han actualitzat algunes dades obsoletes del PG i PRUG com per exemple dades sobre les noves nidificacions de *Caretta caretta* a Menorca, les noves normes que s'han anat aprovant com ara el Decret 25/2018, de conservació de la Posidònia a les Illes Balears, la nova Llei agrària (Llei 3/2019, de 31 de gener), la Llei 8/2019, de Residus i sols contaminats de les Illes Balears, o el Decret 14/2020, de 8 d'abril mitjançant el qual s'aprova el Pla director sectorial de prevenció i gestió de residus perillosos. També s'ha fet esment de la recent ampliació de la Reserva de Biosfera cap a la Mar, i com s'ha comentat anteriorment estam pendents de poder actualitzar la delimitació de les praderies de Posidònia i *Cymodocea nodosa* als mapes de Fondejos, amb la informació més recent disponible elaborada en el marc del projecte ITS2017-069 *Atles Submarí. Cartografia de la Posidònia Oceànica de las Illes Balears*.
17. El punt 19 de l'apartat primer de la Resolució de la CMAIB estableix que, d'acord amb l'informe del Servei d'Estudis i Planificació de la DG de Recursos Hídrics, s'han d'esmenar les errades en relació al perímetre de protecció al voltant de les zones humides i masses de transició i dels marges dels torrents. Ara bé, el document PRUG i PG no conté cap referència a aquests perímetres de protecció de zones humides, aigües de transició i torrents, sinó que es tracta de referències contingudes en el DA, que en cap cas no es un document normatiu i per tant no es considera necessari corregir-lo. Pel que fa a les referències a l'extinta Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca s'han substituït totes aquestes referències per *Consejería competente en Materia de Medio Ambiente*.
18. Finalment comentar algunes modificacions que s'han duit a terme al document inicial que no són fruit de l'AIA estratègica però que s'han considerat que es tracta d'errors que calia corregir. És el cas de l'epígraf relatiu a Festes i celebracions que abans estava a l'aparat de Protecció des sistemes platja duna (abans 9.11.4) ara s'ha passat al 5.11.12 Usos recreatius a l'àmbit terrestre, atès que es tracta d'una previsió que ha d'afectar a tot l'àmbit terrestre de PRUG i no exclusivament a l'entorn del sistemes

dunars. També és el cas del mapa 4_4 Prohibició d'entrada a cans de la sèrie cartogràfica PG, que també s'ha corregit atès que no era concordant amb les normes del PORN del parc natural de s'Albufera des Grau, en la mesura que no incorporava les zones prohibides a cans establertes a l'article 50.16 del PORN, però també perquè l'actual regulació podia induir a errors pel fa al Camí de Cavalls dins l'àmbit PRUG. En aquest sentit, s'ha corregit el fet que dels tres trams de Camí de Cavalls que passen per l'àmbit del Parc (Sa Mesquida – Es Grau, Es Grau – Favàritx i Favàritx – Addaia), els dos darrers mostren una irregularitat en aquesta prohibició de manera que es van alternant zones prohibides amb zones permeses a cans a mesura que s'avança pel camí, fet que no té cap coherència normativa. Per tant, s'ha optat per prohibir el pas de cans tot el tram de Favàritx - Addaia i per permetre el pas de cans a tot el tram de Sa Mesquida a Es Grau. Pel que fa al tram des Grau a Favàritx s'ha delimitat com a prohibit a partir de primer punt en que el camí es veu afectat per una zona d'ús limitat (zona de conservació predominant, d'acord amb la zonificació PORN). Entenem que aquesta nova zonificació de la presència de cans no és contrària a l'article 50.16 del PORN, atès que amb la nova redacció no es permet el pas de cans per cap àrea de conservació predominant o de protecció estricta sinó que només el prohibeix en algunes àrees de d'aprofitament condicionat a conservació coincidents amb el Camí de Cavalls, sobre les quals el PORN no diu res en relació amb el passeig de cans, i amb la finalitat exclusiva de donar sentit i coherència a la norma.

Conclusions

Fruit del resultat de l'avaluació ambiental estratègica simplificada, s'han hagut d'incorporar tots els canvis que indica la Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula l'informe ambiental estratègic sobre el Pla de gestió Natura 2000 de la costa est de Menorca i Pla rector d'ús i gestió (PRUG) del Parc natural de s'Albufera des Grau (5e/2020), els quals venen, d'una banda motivats per les mesures correctores i protectores contingudes en el document ambiental estratègic, i d'altra banda, motivats pels informes de consulta a les administracions previsiblement afectades per l'aprovació del pla.

També s'ha reestructurat el document per tal de donar-li una estructura coherent amb al nou índex definit per aquesta direcció general, a fi de homogeneïtzar els diferents plans de gestió que estan en revisió, a fi d'evitar duplicitats i simplificar la informació en continguda en els plans. D'altra banda, s'han modificat alguns apartats per tal d'introduir les directrius dels informes jurídics emesos en el marc de la tramitació dels plans de gestió ja aprovats,

Finalment, fruit de la detecció d'errors i incoherències en el document durant tot aquest llarg procés de tramitació administrativa i ambiental, s'han duit a terme dues modificacions menors, que afecten a les normes reguladores. En concret l'epígraf *Fiestas y celebraciones* que abans formava part de la norma reguladora PRUG 5.11.4 *Protección de los sistemas playa - duna* i que s'ha traslladat a la norma reguladora PRUG 5.11.12 *Usos*

recreativos en el ámbito terrestre i també s'ha donat un nou redactat a la norma reguladora PG 5.2.10 *Animales domésticos* per tal d'uniformitzar-la amb norma PRUG 5.11.3 *Animales de compañía*, i per tal d'oferir una regulació coherent als trams de Camí de Cavalls que travessen el parc natural. En qualsevol cas, es considera que aquestes dues modificacions no afecten a l'esperit del PG i PRUG ni suposen un canvi substancial de les normes reguladores.

Aquest informe és l'opinió dels tècnics que el subscriuen, la qual és sotmesa a qualsevol altre més fonamentada en dret o en la matèria pròpia d'aquest informe i s'emet sense perjudici del compliment de la resta de normativa territorial, urbanística i/o d'altra legislació que li sigui d'aplicació.

El tècnic del Servei de Planificació
al Medi Natural

Ricard Borràs Tejedor

La cap del Servei de Planificació al Medi
Natural

Alícia Florit García